

det er kollegerne fra det samme amt, der sidder og skal dømmе hinanden, og vi ved også godt, at det er de ikke særlig villige til.

Jeg synes ærlig talt, at man på de her områder mangler nogle uvildige klagenævn. På alle andre områder synes man, det er rigtigt, at folk skal komme til et uvildigt klagenævn, og man råber og skriger, når der foreligger inhabilitet; men når det drejer sig om det, kommunerne skalter og valter med, så synes man overhovedet ikke, at inhabilitet er noget problem.

Så vil jeg gå over til at beskæftige mig en lille bitte smule med dagsordenen. Det er uforståeligt for Fremskridtspartiet, at et flertal i Folketinget kan indtage den holdning, at man ikke kan stemme for den – med mere eller mindre søgte begrundelser. Vi har oven i købet – jeg tror, det var hr. Ole Donner fra Dansk Folkeparti, der sagde det heroppe fra – sagt: Jamen hvad er det, vi skal tage ud? Fortæl os, hvad er det for en sætning, I vil have lavet om, så kan vi gøre det.

Og jeg har sagt – jeg tror, det var til hr. Bruno Jerup – at den om de eksisterende rammer i finansloven er lavet for, at vi ikke skulle blive skudt ned på den; men hvis det er et problem, så tager vi også den væk. Vi har masser af gange lavet dagsordener, som går ud på, at der skal tilføres flere ressourcer til det her område. Så de tekniske handelshindringer – hvis man kan kalde det det – er ikke noget problem for Fremskridtspartiet, og Dansk Folkeparti har sagt, at det heller ikke er noget problem for dem.

Det må være en underlig situation at stemme nej til denne her dagsorden og så samtidig blive konfronteret med listen her: F 19, 1995-96: udbygningen af distriktpsychiatrien og alle forbedringer for de psykisk syge enstemmigt vedtaget i dette Folketing. F 20, 1993-94: nedbringelse af ventelisterne til sygehusene samt det nødvendige, uddannede plejepersonale i sundhedssektoren osv. osv. enstemmigt vedtaget. F 4, 1993-94: ældres muligheder for at få den fornødne hjælp og støtte for at kunne vælge ældreboliger eller plejehjem og plejehjemspladser og nedbringe ventetiden til plejehjem osv. enstemmigt vedtaget af Folketinget. Og endelig, som jeg nævnte før, F 17, 1990-91, hvor et enigt Folketing også vedtog alle de gode sager på ældreområdet, som man ville have gennemført.

Man vil stemme nej til denne her dagsorden. Man skal lægge mærke til, at det vigtigste i dagsordenen står i de sidste to linjer, nemlig at man sikrer, at de af Folketinget vedtagne tiltag –

dvs. alle de dagsordener, Folketinget i enighed har vedtaget – efterleves i alle dele af landet. Det er det, man stemmer nej til. Det vil altså sige, at man i virkeligheden ikke mener noget af det, som man har stemt ja til før.

Det synes vi i Fremskridtspartiet er utrolig sørgeligt. Vi kan slet ikke forstå det, og vi synes, at de partier, der indtager denne holdning efter alle tilbudene om at få ændret i dagsordenens tekst, må få et forklaringsproblem, når de skal ud at forklare det her.

Til slut vil jeg bare sige til regeringen: Jeg håber virkelig, at problemet om de senildemente ikke bliver efterladt i et eller andet udvalg. Jeg er helt klar over, at det er et frygtelig ømtåligt problem, men jeg tror, man er nødt til at indtage den holdning i hvert fald i en overgangstid, at hensynet til den ældres liv og sikkerhed må gå foran hensynet til den personlige frihed. Jeg kan sige til begge ministre, at det er meget sørgeligt at skulle hente sin mor kl. 4 om natten på politigården, når man har været væk fra plejehjemmet i 8 timer og det viser sig, at ingen havde opdaget, at hun var gået, når man leverer hende tilbage.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om det dagsordensforslag, der er fremsat af ordførerne for forespørgerne, fru Kirsten Jacobsen (FP) og hr. Ole Donner (DF), blive foretaget i mødet torsdag den 21. november 1996.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 55: Forslag til lov om ændring af lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling. (Forlængelse af ordning med mulighed for at tilbageholde stofmisbrugere i behandling m.v.). Af socialministeren (Karen Jespersen). (Fremsat 6/11 96).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Begrundelsen for fremsættelsen af dette lovforslag er primært, at lov nr. 349, vedtaget den 14. maj 1992, skulle tages op til revision i samlingen 1996-97.

Siden lovens ikrafttræden den 1. juli 1992 og indtil dato har kun tre amtskommuner ønsket at anvende muligheden for at tilbageholde stofmisbrugere i behandling. Da det samtidig fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at tilbageholdelsesmulighederne ikke har været bragt i konkret anvendelse, finder vi ikke, at der er et reelt grundlag for en revision af loven nu.

Man kan vel egentlig nok tillade sig at sige, at vi fik ret i vores skepsis omkring denne lov. Vi kan derfor tilslutte os, at revisionen af loven udsættes til folketingsssamlingen 1999-2000.

Jeg vil ikke komme med en længere udredning af vor opfattelse af loven, men kun erindre om, at den daværende socialdemokratiske ordfører i 1992 udtrykte skepsis over for forslaget, bl.a. fordi stofmisbrugere, der ikke er idømt behandlingsdomme, ikke skal behandles som lovovertrædere, og det er præcis det, der vil ske ved tilbageholdelse af mennesker mod deres vilje.

Jeg er overbevist om, at behandlingen af stofmisbrugere først og fremmest bør baseres på motivation og på frivillighed. Vi kan i fremtiden oprette det ene behandlingstilbud efter det andet uden at løse det væsentligste problem, nemlig rekrutteringsgrundlaget.

Skal vi i fremtiden begrænse narkotikamisbruget, er løsningen forebyggelse, så vi undgår, at unge overhovedet starter på at indtage rusmidler. Det er foruroligende at læse Sundhedsstyrelsens undersøgelse af, at de unge i dag i stigende grad prøver at ryge heroin.

Vi var i Socialdemokratiet skeptiske, som jeg tidligere har nævnt, men vi forventer, at de ændringer, som er blevet foretaget i bistandsloven i 1995, og som placerer amterne med deres delegationsmuligheder i en central rolle inden for stofmisbrugsområdet, vil komme til at betyde en væsentlig forbedring af indsatsen over for den enkelte misbruger bl.a. ved at skabe en sammenhæng mellem visitationsprocedurer og handlingsplaner.

Socialdemokratiet kan på dette grundlag anbefale lovforslaget.

Tove Fergo (V):

Det var Venstre meget magtpåliggende i 1992, da denne lov blev vedtaget, at få den vedtaget, og det er stadig væk Venstres holdning, at det er godt og rimeligt at forlænge den tid, loven skal eksistere.

Det, der har været besynderligt, og det, vi har undret os over, er sådan set, at der ikke er nogen, der har haft mulighed for eller lyst til at bruge loven. Vi er klar over, at den aldrig har været taget i anvendelse. Der er amter, der har tilsluttet sig, at de godt kunne tænke sig at bruge den, men den er aldrig blevet brugt. Nu er der jo håb om, at den så vil kunne blive brugt, fordi man sammenkobler amternes visitationskompetence med anvendelse af loven, og derfor vil vi støtte et forslag om forlængelse af loven.

Det kunne være interessant at se lidt på, hvordan man tackler det her problem i andre lande. Vi er klar over, at det kan være nødvendigt at fastholde en misbruger i behandlingen. Når det gør rigtig ondt og trangen til stoffer ligesom tager overhånd og vedkommende vil gå fra institutionen, så er det en vigtig mulighed, et vigtigt redskab, at kunne tilbageholde misbrugeren i den periode, hvor udlængslen ligesom raser i personen.

Men det kunne også være interessant at se, hvad man egentlig gør i andre lande. Sverige er meget mere restriktivt – dér har man direkte tvangsbehandling af narkomaner – men det kunne være, man havde en løsningsmodel i et af de andre europæiske lande, Norge måske, som gjorde loven mere anvendelig, for det er jo trist, at den ikke har været brugt. Der er vist næppe nogen af os, der beskæftiger sig med det her område, som ikke møder pårørende til misbrugere, der er fortvivlede over, at deres søn eller datter midt i et tilsyneladende godt behandlingsforløb pludselig forlader behandlingsinstitutionen og ryger tilbage i miljøet og fortsætter misbruget.

Det, der ville være allerbedst, var selvfølgelig, hvis vi kunne forebygge, at de her problemer overhovedet opstod. Næstbedst er, at vi har en effektiv behandling, som sættes ind, når misbrugeren har erkendt sit misbrug og erkendt, at der er behov for behandling. Derfor arbejder Venstre på at sikre, at der ikke er ventetid på behandling, at der ikke er ventetid på visitation. Det skulle gerne være sådan, at vi kunne opfanget det enkelte menneske på et tidspunkt, hvor det er indstillet på behandling, inden det kommer alt for langt ud.

Sådan er det desværre ikke i øjeblikket. Der er ventetid – forskellig fra amt til amt og fra kommune til kommune i de kommuner, der har fået visitationskompetencen, men der er ventetid – og det er urimeligt. Det er også urimeligt, at der er bureaukrati i det, sådan at en misbruger kan blive henvist fra kommunens sagsbehandling til amtets sagsbehandling, med den risiko, at vedkommende så falder ud af behandlingssystemet igen i den mellemliggende tid.

Vi kan som sagt støtte en forlængelse af loven, men vi så meget gerne, at vi måske under udvalgsbehandlingen samlede lidt erfaringer ind med hensyn til, hvad man gør i andre lande.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg kan tilslutte mig fru Tove Fergo, som sagde, at det er ejendommeligt, at denne lov ikke er blevet brugt, netop i betragtning af, at mange pårørende og tidligere stofmisbrugere har anbefalet, at man indførte en sådan ordning med mulighed for at tilbageholde stofmisbrugere i behandling. Jeg synes, det kunne være interessant at forespørge mere konkret i amterne, hvorfor man ikke har brugt den, for så kunne vi måske justere tingene, sådan at den kunne blive brugt.

Vi kan tilslutte os, at ordningen forlænges, og vi kan have den samme forhåbning, som ministeren giver udtryk for, nemlig at den nye situation, hvor amterne har fået visitationen, gør, at der så er større mulighed for, at denne her ordning vil blive brugt.

Det er klart, at en sådan lov kun er en lille bitte brik i det samlede misbrugsproblem, og det er selvfølgelig vigtigt, at vi stadig væk gør meget for at forebygge misbrug og også giver en bedre behandling, når skaden er sket. Men som sagt, så kan vi tilslutte os lovforslaget.

Villy Søvnald (SF):

Det er relativt sjældent, at Folketinget har det privilegium med stor alvor at kaste sig ind i en debat om forlængelse af en lov, der har været gældende i 5 år og aldrig har været anvendt.

Til dem, der undrer sig, kunne det enkle svar jo være, at man tog fejl. Det er vel det nemme svar, for det skyldes jo ikke for Venstres og De Konservatives vedkommende, at de er underrepræsenteret i amterne, mig bekendt. Tværtimod så er Venstre vel det parti, der er mest solidt repræsenteret i amterne, og De Konservative er også pænt repræsenteret.

Og når man altså har artsfæller siddende ude i amterne, der ikke vil benytte sig af det, så er forklaringen, tror jeg, ganske enkel, nemlig i det svar, Amtsrådsforeningen giver: man synes ikke, det her er en god idé. Man synes ikke, det er en god idé at tvangstilbageholde stofmisbrugere i behandling.

Det advarede SF i øvrigt imod, da man vedtog loven. Vi var modstandere af det dengang, og det er vi fortsat. Dels er vi det af principielle grunde – det må være let at forstå i hvert fald for liberale – nemlig i spørgsmålet om tvang. Dels synes vi, at områder, der har været præget af tvang, eksempelvis psykiatrien, ikke er eksempler til efterfølgelse, men tværtimod til skræk og advarsel. Dels tyder udenlandske forsøg – som jeg på linje med de to forudgående ordførere synes at det ville være interessant at indhente oplysninger om – på decideret dårlige erfaringer med tvang i psykiatrien.

Jeg synes, det er interessant at stå over for en lov, der som sagt har været i kraft i 5 år, og, som det hedder i lovforslaget, ikke har været bragt i anvendelse. Derfor kan man selvfølgelig tage det relativt afslappet at foreslå loven forlænget yderligere 5 år.

Uden at have profetiske evner tror jeg, at vi, når vi mødes om 5 år og skal diskutere det her igen, vil konstatere, at loven ikke har været anvendt, bl.a. fordi de mennesker, der måske er lidt tættere på den her svære dagligdag – så tæt på, at de ikke kan nøjes med ideologiske postulat, fordi de mødes af den påtrængende virkelighed – advarer imod det.

Jeg vil så også for SF's vedkommende kvittere med at sige, at bortset fra det er det jo ikke nogen sjov situation, vi står i. Det er en alvorlig situation, vi står i, med narkobehandlingen. Det understreges af, at antallet af narkodødsfald jo stiger år for år.

Der er desværre formentlig ingen omvej, og de forholdsvis tunge – også økonomisk tunge – veje hedder punkt 1: forebyggelse, forebyggelse, forebyggelse og så atter forebyggelse, og punkt 2: behandling, behandling, behandling, og når man er færdig med det, så endnu en gang behandling.

Så jeg skal runde af med at sige, at SF ikke har ændret standpunkt. Vi er enige med hovedparten af Venstres og De Konservatives lokale repræsentanter, der vender sig imod tvang.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Jeg vil blot ganske kort kommentere hr. Villy Søvnalds udtalelse om, at det er lidt underligt, at Venstre som liberalt parti kan gå ind for brugen af tvang. Men jeg vil gøre hr. Villy Søvnald opmærksom på, at for narkomaner, rigtige narkomaner, er det ikke frivilligt i den forstand. De er i deres stoffers vold, og derfor har vi en forpligtelse også som fællesskab til at tage hånd om dem, når de ikke er i stand til det selv.

Tom Behnke (FP):

I 1992 fremsatte jeg på vegne af Fremskridtspartiet et beslutningsforslag i Folketinget om, at man skulle indføre en mulighed for kontrakt-afvænnning af narkomaner.

Forslaget blev stemt ned af samtlige partier i Folketinget. Ganske kort tid efter – så vidt jeg husker, var det kun 3 uger senere – kom daværende socialminister fru Else Winther Andersen med et forslag, og det blev som bekendt vedtaget endda af et meget stort flertal i Folketinget. Man kunne undre sig over, at vi skulle den vej over det, men sådan var det.

Spørgsmålet var nemlig også, hvorfor man overhovedet skulle have muligheden for tvangstilbageholdelse af narkomaner. Hvorfor skulle man lave en mulighed for kontrakt-afvænnning, for det er jo det, der er tale om? Der er ikke tale om, at man indfanger narkomaner med en lasso og så tilbageholder dem og tvangs-afvænner dem.

Det, der var tale om, var, at narkomanerne, hvis de ville, frivilligt kunne underskrive en kontrakt om, at når de fik så stærke abstinenser, at de ønskede at forlade behandlingen, kunne man holde dem tilbage i den periode, hvor de havde abstinenser; en ganske god ordening og et forslag, som jeg fremsatte i 1992 på baggrund af mine erfaringer med mit arbejde med narkomaner, hvor flere narkomaner havde rettet henvendelse og havde sagt: Kunne man dog ikke få en ordening, hvor vi bliver tilbageholdt i behandlingen, i afvænningen, når vi har abstinenser?

Alt for mange narkomaner har prøvet det at gå i afvænnning, og når abstinenserne melder sig, så forlader de behandlingen og går ud og tager nye stoffer igen. Der er mange gamle narkomaner, der har prøvet adskillige afvænnings-behandlinger, som synes, det var – ja, for at sige det på jysk: Det var træls. Derfor ville de gerne have en mulighed for, når de havde abstinenser, at kunne blive tilbageholdt i behandlingen, og

lige så snart abstinenserne var ovre, kunne de også selv indse, at det var godt og fornuftigt, at de var blevet tilbageholdt, da de havde abstinenser.

Så der er tale om frivillighed, og som det også fremgår af forslaget, er der frivillighed på hele tre fronter, men den vigtigste er dog, at det er narkomanen, der frivilligt skal rette henvendelse, der frivilligt skal underskrive en kontrakt om afvænnning. Så der er frivillighed inde i billedet.

Det, der så er problemet – og det var også det, vi advarede om i tidernes morgen i 1992 – er, at lovforslaget blev udformet på en sådan måde, at amterne selv må bestemme, om de vil gøre brug af loven. Vi advarede dengang og sagde: Lad være med at tage den paragraf med, for så vil amterne vægre sig imod at bruge paragraffen og loven. Og hvorfor vil amterne så vægre sig imod det? Ja, der er jo så nogle, der siger, at det er på grund af nogle flotte principper. Vi hørte hr. Villy Søvnald fra SF, der sagde, at det er, fordi amterne ikke vil være med til tvang.

Nu har vi altså fået afmystificeret, at der ikke er tale om tvang. Der er tale om en kontrakt-afvænnning, der indgås frivilligt af narkomanen. Nej, det, der er galt ude i amterne, er, at man meget hellere vil have lov til at pusle lidt rundt med narkomanerne og så gøre bare en lille indsats for at give indtryk af, at man gør noget for narkomanerne.

Jeg tror også et eller andet sted, at det spiller ind, at hvis man ikke får afvænnet narkomanerne, så farer de ud og laver ny kriminalitet, og så ryger de i fængsel, og hvem skal betale, når de sidder i fængsel? Ja, det skal staten. Altså er det gratis for amterne, hver gang narkomanerne sidder i fængsel. Det er et skævt incitament, der ligger ude i amterne på den måde.

Så det, der skal til, er selvfølgelig, at man får overbevist amterne om, at det her er en god lov, og det må være ministerens ansvar at overbevise amterne om, at det her er et godt alternativt tilbud til narkomanerne, specielt til de narkomaner, der har været igennem flere behandlingstilbud, at de får mulighed for at underskrive en kontrakt.

Men man skal så selvfølgelig også være klar over ude i amterne, at så begynder det at gøre ondt, ikke så meget på narkomanen, narkomanen skal nok klare det, men det gør selvfølgelig ondt, fordi det personale, der så skal til, skal til at arbejde meget mere seriøst, meget mere koncentreret omkring narkomanen og virkelig tage den opgave alvorligt og seriøst og voksent, at nu

er der en narkoman, der skal afvænes. Det kræver selvfølgelig, at man lægger alt det ind i det, man overhovedet kan, og det er selvfølgelig også sværere, end hvis man bare opretter nogle væresteder, hvor narkomanerne så i øvrigt kan passe sig selv.

Hvis man vil det her, og hvis man vil afvæne narkomanerne, specielt de gamle narkomaner, så er det her en god løsning på det, og det her er så selvfølgelig også den løsning, vi anbefaler.

Så vi er varme tilhængere af, at muligheden fortsætter, og vi støtter forslaget her. Jeg synes så, det er synd, at i alle de afslag, der er kommet fra amterne osv. i høringssvarene, er den gennemgående begrundelse, at de ikke mener, at stofmisbrugerbehandling bør baseres på tvang, men at det skal baseres på motivation og frivillighed. Jamen motivation og frivillighed er netop det, der ligger i forslaget. Så til alle de høringssvar, der er kommet ind, om, at man hellere vil basere behandlingen på motivation og frivillighed, må vi sige: Læs lige forslaget én gang til. Amterne har ikke forstået, hvad det her går ud på, og det synes jeg er synd, og det må være en opgave for ministeren at fortælle amterne, hvad forslaget egentlig går ud på, hvad loven går ud på, og hvilke muligheder der ligger i det her lovforslag.

Så én ting er jo så selvfølgelig, at loven fortsætter nu i en periode, men et andet væsentligt punkt, som jeg ikke har hørt nogen af ordførerne være inde på endnu, men som jeg synes, vi lige skal have vendt, hvis ikke i dag, så i hvert fald under udvalgsbehandlingen, er det, at Socialpædagogernes Landsforbund roser ministeren for, at nu har man pillet det element ud, der hedder, at private institutioner kan få lov til at blive godkendt til den her ordning og kan få lov til at behandle narkomanerne efter det her koncept. Det synes jeg er forkert. De private institutioner skal selvfølgelig være med, men efter godkendelse fra amterne.

Bruno Jerup (EL):

Det kan måske siges meget kort, men vi er ikke i Enhedslisten interesseret i det her lovforslag og har tænkt os at stemme imod det. Vi ville også have stemt imod det for 4-5 år siden, hvor det var til behandling første gang. Vi har ikke nogen som helst tiltro til, at man med tvangstilbageholdelse af stofmisbrugere vil være i stand til at opnå nogen resultater, der kan bruges.

Man kan sige, at det jo er lidt mærkeligt, at man tager en person, som man erklærer for at

være i stoffernes vold, og som man så derefter får til at skrive under på en eller anden kontrakt – om vedkommende er ved sine fulde fem, skal jeg ikke kunne sige, men ofte vil det måske være sådan, at vedkommende i hvert tilfælde er i en presset situation, hvor det er ønsket om at få et behandlingstilbud eller ønsket om at komme ud af et konkret stofmiljø, som måske er meget stressende og meget pressende, som gør, at man siger: O.k., lad mig prøve at komme ud af det. Og så skriver man under på en eller anden kontrakt.

Det har man set mange eksempler på at stofmisbrugere faktisk gør. De forsøger på at slippe ud af det der stressmiljø ved at gå ind i et behandlingstilbud, og når de ligesom har fået lidt mere ro over kroppen og sig selv, trækker de sig ud af det igen. Der er det altså åbenbart intentionen i det her lovforslag, at så skulle man kunne tvangstilbageholde folk. Det er vi stærkt modstandere af, og vi mener ikke, at det fører til noget.

Tværtimod er vi så helt enige med amterne i denne her sammenhæng om, at det, man skal gøre, er, at man skal gå ind og prøve at motivere, og man skal gøre det til noget frivilligt. Man skal være i stand til at give flere efterfølgende behandlingstilbud, og man skal sørge for, at man i højere grad skræddersyr de forskellige behandlingstilbud til stofmisbrugerne, så de tager hensyn til, at de enkelte stofmisbrugere faktisk som personer er meget forskelligartede og ikke kan puttes ind i en enkelt model.

Vi har selvfølgelig ikke nogen som helst problemer med, at man prøver at indhente erfaringer fra udlandet om det her spørgsmål. Det er min oplevelse af det, der er sket i Sverige, at man faktisk er gået baglæns i forhold til det, man gjorde helt tilbage for 20 år siden i Sverige, hvor man startede med tvangsbehandlingerne. Man har faktisk forsøgt at trække i land, fordi man lige præcis ikke har fået de erfaringer, som man havde regnet med.

Så i virkeligheden er det, man gør med dette her lovforslag, at man laver en slags legitim mulighed for, at folk kan skrive under på, at de vil have en ekstra fængselsstraf. Vi kan ærlig talt ikke se, hvorfor man skulle lokke specielt stofmisbrugere ud i en sådan manøvre.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg synes, det er synd, at hr. Bruno Jerup, som ellers altid er så velforberedt til sine ordfører-

taler, ikke har læst forslaget. Det er selvfølgelig problematisk at forholde sig til et forslag, man ikke har læst, og så kan man hurtigt drage nogle konklusioner på baggrund af en overskrift.

Fremskridtspartiet er imod tvangsbehandling, Fremskridtspartiet er stærk tilhænger af kontraktafvænnning, og hvis hr. Bruno Jerup har prøvet at tale med nogle af de narkomaner, der har været igennem 10, 15, 20 måske 30 afvænningsforsøg, vil han se, at de, hver gang de så får abstinenser og kroppen skriger efter narkotika, så forlader behandlingen og går ud og med det samme fortryder det igen og prøver på at vende tilbage til behandlingen. Det, det handler om, er, at man kun ved abstinenser tilbageholder narkomanen, indtil abstinenserne er væk.

Vi taler om en meget, meget kort periode, som kan være helt nede på bare 3-4 timer. Mere er det ikke, så det er ikke et fængsel, man kommer i, det er 3-4 timer, hvor man siger: Bliv lige siddende, og så prøver vi at se. Og lige så snart abstinenserne er væk, kan narkomanen forlade behandlingen, det er der ikke noget til hinder for. Det er kun, når narkomanen har abstinenser, at man tilbageholder narkomanen.

Så til hr. Bruno Jerup vil jeg sige: Lad være med skræmmebillederne, læs forslaget og revider opfattelsen.

Lisbeth Arbøl (CD):

CD kan godt tilslutte sig ordningen om, at en tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling forlænges.

Jeg synes egentlig, det er lidt besynderligt, jeg er lige ved at kalde det lidt slapt, at det ikke er blevet brugt. Det er faktisk besynderligt, for jeg mener absolut, at det kan være nødvendigt at kunne tilbageholde en narkoman.

Det er meget fint med de her tanker om den frie vilje osv., det er det virkelige, men den såkaldt - vil jeg vove at påstå i de her tilfælde - frie vilje er i praksis for en narkoman ikkeeksisterende i mange tilfælde, for narkoen har længe styret og overtaget den frie vilje. Har man prøvet, og det har jeg faktisk, at holde på en narkoman, som under abstinenser er på vej ud ad vinduet fra 3. sal, så ved man, at den frie vilje og motivationen i den situation kan ligge på et meget lille sted.

Jeg vil da godt henstille til, at de private institutioner fortsat skal kunne deltage i dette - at man er opmærksom på det her i den fortsatte

behandling; det vil vi i hvert fald i CD være meget opmærksomme på.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

På Dansk Folkepartis vegne skal jeg give tilslutning til det fremsatte lovforslag. Vi er stærkt tilhængere af de muligheder, som den lov her giver, og af at de muligheder også udnyttes.

Amterne har fået et større ansvar på det her område, og derfor er det vores håb, at de også fremover vil tage opgaven her mere alvorligt og så udnytte de muligheder, som loven giver. Jeg er faktisk enig med CD's ordfører i, at det nærmest virker ansvarsløst, at amterne ikke har fundet anvendelse for den her lov.

De, som går imod forslaget, må jo nærmest tro, at narkomaner vælger selv, men det er jo, som det har været nævnt flere gange allerede fra denne her talerstol under det her forslags behandling, ikke rigtigt. Det er syge personer, som behøver hjælp til at kunne komme ud af det misbrug, de er i. Derfor er vi enige i, at vi fra Folketingets side bliver nødt til at tilskynde amterne til at gøre brug af loven, og hvis man kan indhente erfaringer fra andre lande, som kan overbevise amterne om at gøre brug af loven, har vi naturligvis ikke noget som helst imod det.

Normalt skal man altid være varsom med tvang ved behandling, men det er også kommet til udtryk her af flere, at det kan være nødvendigt at tvangstilbageholde narkomaner ved behandlingen i en kortere periode, og det giver det her forslag mulighed for, og derfor ønsker vi naturligvis, at forslaget kan benyttes fremover. Derfor får det Dansk Folkepartis varmeste tilslutning.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg tror, det er fornuftigt, at vi får en mulighed for fortsat at have det her element inde i behandlingen af narkomaner. Det var et meget stort arbejde at nå frem til den udformning, lovforslaget havde, dengang det blev vedtaget, og hvis vi så ikke forlængede ordningen nu, jamen så ville det være meget svært at bygge den mulighed op én gang til.

Jeg synes, det er vigtigt over for hr. Bruno Jerup at understrege, at der er tale om frivillighed på tre planer: Det er frivilligt for amtet at tilslutte sig ordningen, det er frivilligt for amtet at udpege den enkelte stofmisbruger og opfordre vedkommende til at indgå i den her form for kontraktafvænnning, og det er frivilligt for den

enkelte stofmisbruger at indgå i en aftale om den her form for afvænnning. Så der er i meget høj grad et frivillighedens element inde i hele ordningen.

Til hr. Tom Behnke, der spurgte, om det er sådan, at man ikke kan bruge den her mulighed på private institutioner, kan jeg sige: Jo, det kan man, men det kræver altså, at amtet skal give grønt lys, sådan at det er amtet, der har det overordnede ansvar, og det synes jeg er rigtigt.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg vil gerne kvittere for ministerens svar. Sådan havde jeg også læst forslaget, men da jeg læste høringsvaret fra Socialpædagogernes Landsforbund, blev jeg i tvivl. Efter den måde, det gav udtryk for sin holdning til forslaget på, blev jeg i tvivl om, hvorvidt det nu også var med, og derfor skulle vi lige have det præciseret her. Og det er fint.

Det andet, som jeg føler anledning til at sige, er, at ordet tvangsbehandling har været brugt flere gange under debatten. Det lyder jo meget, meget voldsomt, og det leder tankerne hen på tvangsmedicinering eller lignende, men det er jo altså ikke det, der er tale om med det her forslag; det synes jeg såvel SF som Enhedslisten burde skrive sig bag øret.

SF og Enhedslisten burde vide, at det, der er tale om her, er ikke, at man tvangsbehandler i den forstand. Det, der er tale om, er, at man tilbageholder narkomanen i nogle få timer, og det eneste, behandlingen består i i de få timer, er, at narkomanen ikke får noget narkotika. Det synes jeg egentlig vi skylder narkomanerne. Vi skylder narkomanerne, at de har denne mulighed, og jeg håber, at ministeren vil presse amterne og motivere amterne, for her er det ikke narkomanerne, der skal motiveres; de er motiverede for denne behandlingsform. Næ, det er amterne, der skal motiveres, og det håber jeg ministeren gør.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Justitsministeren (Bjørn Westh) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse om Danmarks medlemskab af Schengensamarbejdet.
(Redegørelse nr. R 5).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 20. november 1996, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 19.18
